

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 753/2014-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. mája 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátkou Mgr. Marcelou Grancovou, Advokátska kancelária, Kováčska 28, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Nt 13/2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.
2. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky u k l a d á zaplatiť trovy právneho zastúpenia [REDACTED] v sume 284,08 € (slovom dvestoosemdesiatštyri eur a osem centov) na účet ustanovenej právnej zástupkyne Mgr. Marcely Grancovej, Advokátska kancelária, Kováčska 28, Košice, vedený vo [REDACTED] do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

3. Slovenská republika – Ústavný súd Slovenskej republiky nemá nárok na úhradu trov právneho zastúpenia uhradených právnej zástupkyňi Mgr. Marcelle Grancovej v sume 284,08 € (slovom dvestoosemdesiatštyri eur a osem centov).

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. októbra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Nt 13/2011. Sťažovateľ zároveň požiadal ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vo veci jeho sťažnosti.

Po posúdení predpokladov na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom mu ústavný súd uznesením zo 6. novembra 2014 ustanovil za právnu zástupkyňu na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom advokátku Mgr. Marcelu Grancovú, Kováčska 28, Košice.

Právna zástupkyňa podaním z 3. decembra 2014 upravila sťažnosť sťažovateľa podľa výzvy ústavného súdu zo 6. novembra 2014.

Zo sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ 31. augusta 2011 podal okresnému súdu návrh na obnovu konania. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 7 Nt 13/2011.

Podľa názoru sťažovateľa od podania návrhu na obnovu konania uplynula doba viac ako troch rokov, v rámci ktorej nedošlo k rozhodnutiu o podanom návrhu, čo sťažovateľ označil za „*nezákonný a protiústavný postup*“ zo strany okresného súdu.

Sťažovateľ v podanej sťažnosti ďalej uviedol:

„Dňa 24. 10. 2013 som písomnou formou žiadal o oboznámenie v akom štádiu táto moja žiadosť je, avšak nik mi na ňu neodpovedal .

Z tohto dôvodu som požiadal moju družku, aby sa osobne informovala na danom súde, kde jej však okrem toho, že vec je pridelená sudcovi Mgr. Pavlovi Dekánkovi nič bližšie nevedeli povedať. Na to podala sťažnosť predsedníčke Okresného súdu Bratislava I pre nekonanie vo veci, avšak do dnešných dní jej neprišla žiadna odpoveď. V tomto roku bola viackrát na Okresnom súde Bratislava I, kde jej asi pri štvrtej návšteve povedali, že vec bola danému sudcovi odobraná a prerozdelená sudcovi JUDr. Rolandovi Keménymu, o čom som bol informovaný aj ja v júli tohto roku výzvou, či trvám na svojej žiadosti s tým, že ak áno, mám súdu oznámiť aj to, či žiadam o obhajcu ustanoveného súdom, na čo som im obratom odpovedal, avšak do dnešného dňa sa v danej veci nič nekoná, teda už viac ako 3 roky od podania mojej žiadosti na tamojší súd...“

Sťažovateľ prostredníctvom svojej právnej zástupkyne navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Práva sťažovateľa

- na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky,

- na prerokovanie veci v primeranej lehote zakotvené v čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8

boli postupom Okresného súdu Bratislava I vo veci sp. zn. 7Nt 13/2011 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby Okresný súd Bratislava I konal vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7Nt 13/2011 bez prieťahov.

Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 284,08 € (slovom dvestoosemdesiatštyri eur a osem centov), ktorú je Okresný súd Bratislava I povinný

vyplatiť jeho právnej zástupkyňi advokátke, Mgr. Marcele Grancovej, Kováčska 28, 040 01 Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet vedený vo [REDACTED].“

Ústavnému súdu bolo 23. decembra 2014 doručené podanie označené ako doplnenie sťažnosti z 15. decembra 2014 (ďalej len „doplnenie sťažnosti“), v ktorom sťažovateľ uviedol: *„Vzhľadom na mimoriadne účinný zásah uvedenej protiústavnosti do základných práv a slobôd mojej osoby, ktorý vytváral dlhodobu pocit neistoty, žiadam zároveň priznať aj náhradu nemajetkovej ujmy a teda primerané finančné zadosťučinenie, a to minimálne vo výške 23.300,- EUR, ktorá uvedenú protiústavnosť aspoň čiastočne zmierni.“*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd

skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Nt 13/2011.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, IV. ÚS 224/2010).

Z judikatúry ESLP možno vyvodíť, že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj

obnovu konania (IV. ÚS 382/09, m. m. I. ÚS 5/02 A. B. v. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 3. 2003 a v ňom odkaz na ďalšiu judikatúru), pretože rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru totiž neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [pozri aj Svák, J. Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva. Žilina: Poradca podnikateľa 2003, s. 370 – 371, ktorý v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie vo veci Callaghan c. Spojené kráľovstvo z 9. 5. 1985, Décisions et rapports, č. 60 (IV. ÚS 403/09)].

Povinnosťou súdov vyplývajúcou zo základného práva účastníkov súdneho konania na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy je zabezpečiť odstránenie stavu právnej neistoty osoby domáhajúcej sa rozhodnutia štátneho orgánu v primeranej dobe (obdobne napr. III. ÚS 111/04, III. ÚS 347/04, III. ÚS 11/05, III. ÚS 81/05).

V trestnom konaní je účelom už označeného základného práva nepochybne odstrániť stav právnej neistoty obžalovaného zo spáchania trestného činu, a to právoplatným rozhodnutím o vine bez zbytočných prieťahov.

Pri obnove konania podľa zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) môže byť toto právo porušené v zásade len v štádiu po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy konania (IV. ÚS 287/2010, IV. ÚS 117/2011).

V konaní o návrhu na obnovu konania – v štádiu do rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo rozhodnutia o zamietnutí návrhu na obnovu konania – nie je aplikovateľný čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, pretože nejde o rozhodovanie v merite vecí (t. j. o vine sťažovateľa, resp.

o oprávnenosti trestného obvinenia proti nemu) a o odstránenie stavu jeho právnej neistoty právoplatným súdnym rozhodnutím vo veci samej (obdobne napr. I. ÚS 63/05, IV. ÚS 117/2011).

Takéto rozhodnutie (ktorého sa týka označené základné právo sťažovateľa) bolo totiž už vydané v pôvodnom trestnom konaní, obnovu ktorého sťažovateľ navrhuje, čo v zmysle § 393 ods. 1 Trestného poriadku predstavuje dôvod, pre ktorý nemožno v trestnom stíhaní tej istej osoby pre ten istý skutok pokračovať, pokiaľ nebola povolená obnova konania. Právna neistota sťažovateľa bola teda odstránená právoplatným rozhodnutím v pôvodnom trestnom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 2 T 119/2003.

Dôvod, pre ktorý nemožno v trestnom stíhaní pokračovať, by odpadol len za predpokladu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania, keď by okresný súd bez ďalšieho návrhu vec znovu prerokoval. V tomto štádiu by už preto išlo o rozhodovanie o hmotnom práve a odstránenie stavu právnej neistoty v primeranej lehote právoplatným rozhodnutím, a prichádzala by teda do úvahy aj aplikovateľnosť čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov (m. m. III. ÚS 191/02, I. ÚS 24/03, IV. ÚS 185/04, III. ÚS 18/05, I. ÚS 63/05). V okolnostiach daného prípadu sa tak však do podania sťažnosti ústavnému súdu nestalo. Zároveň ústavný súd dožiadaním okresného súdu zistil, že na verejnom zasadnutí konanom 26. novembra 2014 zobral návrh na obnovu konania späť, pričom okresný súd následne vyhlásil uznesenie, v zmysle ktorého vzal späťvzatie návrhu na obnovu konania na vedomie. Uznesenie okresného súdu, ktorým bol uvedený právny úkon sťažovateľa vzatý na vedomie, má účinky zastavenia napadnutého konania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s doterajšou judikatúrou ústavný súd odmietol sťažnosť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd uvádza, že v konaní pred ústavným súdom platí podľa § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde zásada, že účastník konania uhrádza trovy konania zo svojho.

Na základe ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý zakotvuje výnimku z tejto zásady, však ústavný súd priznal sťažovateľovi úhradu trov právneho zastúpenia, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom, pretože právna zástupkyňa sťažovateľa bola ustanovená ústavným súdom na základe uznesenia č. k. II. ÚS 753/2014-12 zo 6. novembra 2014.

Ústavný súd rozhodol aj o úhrade trov ustanovenej právnej zástupkyne. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie, prípravu zastúpenia a vyjadrenie). Za dva úkony vykonané v roku 2014 patrí odmena v sume dvakrát po 134 €, teda 268 €, a dvakrát režijný paušál v sume po 8,04 €, teda 16,08 €, preto trovy právneho zastúpenia pre sťažovateľa predstavujú sumu 284,08 € v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [§1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a b) a § 16 ods. 3].

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je Kancelária ústavného súdu povinná zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa v nej obsiahnutými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. mája 2015